

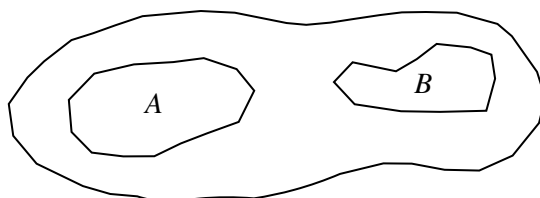
Задача 39. Нека $n \geq 3$ и $U = \{u_1, u_2, \dots, u_n\}$. Да се намери броя на елементите на множеството T , където T е равно на:

- $\{(A, B) | A, B \subseteq U, A, B \in \rho(U)\}$, където с $\rho(X)$ бележим степенното множество на множеството X ;
- $\{(A, B) | A, B \subseteq U, |A| = 1\}$;
- $\{(A, B) | A, B \subseteq U, |A| = k, |B| = l; k, l \leq n\}$;
- $\{(A, B) | A, B \subseteq U, A \cap B = \emptyset\}$;
- $\{(A, B) | A \subseteq B \subseteq U\}$;
- $\{(A, B) | A \cup B = U\}$;
- $\{(A, B) | A, B \subseteq U, A \cup B = U \text{ \& } |A \cap B| \geq 2\}$;
- $\{(A, B) | B \subseteq A \subseteq U \text{ \& } |U \setminus (A \setminus B)| \geq 2\}$;
- $\{(A, B) | A \subseteq B \subseteq U \text{ \& } |A \cap B| \geq 2\}$;
- $\{(A, B) | A \subseteq B \subseteq U \text{ \& } |B \setminus A| \geq 2\}$;
- $\{(A, B) | A, B \subseteq U \text{ \& } |A \cap B| \leq 2\}$.

Решение: ($\wedge$ - логическо И, $\vee$ - логическо ИЛИ)

- Тъй като броя на елементите на степенното множество на дадено изходно множество е равен на две на степен броя на елементите на изходното множество, то $|\rho(U)| = 2^n$. В случая ние избираме два елемента от $\rho(U)$ като редът има значение и са възможни повторения. $|T| = |\rho(U)| \cdot |\rho(U)| = (2^n)^2 = 4^n$.
- Начините, по които може да изберем A са равни на броя на начините, по които може да изберем един елемент от U , което е $C_n^1 = \binom{n}{1} = n$. Начините, по които може да изберем множеството B са 2^n (за всеки елемент от U има два варианта - или е в B или не е в B). Окончателно $|T| = C_n^1 2^n = n 2^n$.
- Начините, по които може да изберем множеството A са $C_n^k = \binom{n}{k}$, а начините по които може да изберем множеството B са $C_n^l = \binom{n}{l}$. Следователно

$$|T| = C_n^k C_n^l = \binom{n}{k} \binom{n}{l} = \frac{(n!)^2}{k!(n-k)!l!(n-l)!}.$$
- Множествата A и B са непресичащи се и са подмножества на U , както е показано на

картинката по-горе. Начините, по които може да изберем множеството A са

$C_k^n = \binom{n}{k}$, където $k \leq n$ са броя на елементите на множеството A , т.е. $|A| = k$. За

множеството B ще избираме от останалите $n - k$ елемента от множеството U , т.е. това са $|\rho(U \setminus A)| = 2^{n-k}$ начина, по които може да го изберем. Следователно ще имаме

общо $\sum_{k=0}^n \binom{n}{k} 2^{n-k} = \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} \cdot 1^k \cdot 2^{n-k} = (1+2)^n = 3^n$ възможни избора. Тук

използвахме бинома на Нютон: $(x+y)^n = \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} x^k y^{n-k}$ за $0 \leq k \leq n$, $x=1$, $y=2$.

Окончателно, $|T| = 3^n$.

За следващите подточки ще използваме следното фундаментално разбиване:

На всяка наредена двойка (A, B) съпоставяме думата α .

$(A, B) \mapsto \alpha = a_1 a_2 \dots a_n$. Конструираме следната азбука:

$\Sigma = \{XY, X\bar{Y}, \bar{X}Y, \bar{X}\bar{Y}\}$, където за всяка буква a_k , $k \leq n$ имаме:

$$a_k = \begin{cases} XY, & \text{ако } u_k \in A, u_k \in B, \\ X\bar{Y}, & \text{ако } u_k \in A, u_k \notin B, \\ \bar{X}Y, & \text{ако } u_k \notin A, u_k \in B, \\ \bar{X}\bar{Y}, & \text{ако } u_k \notin A, u_k \notin B \end{cases}$$

Съществува биекция между множеството на думите α и множеството на наредените двойки (A, B) (принцип на взаимното еднозначно съпоставяне). Всяка дума α ще е над азбуката Σ .

е) $T = \{(A, B) \mid A \subseteq B \subseteq U\}$.

$$(A, B) \in T \Leftrightarrow A \subseteq B \subseteq U \Leftrightarrow (\forall_{k \leq n}) [u_k \in A \Rightarrow u_k \in B]$$

$$\Leftrightarrow (\forall_{k \leq n}) \neg [u_k \in A \wedge u_k \notin B] \Leftrightarrow (\forall_{k \leq n}) \neg [a_k = X\bar{Y}]$$

$$\Leftrightarrow X\bar{Y} \text{ не участва в думата } \alpha_{(A,B)}, \text{ т.е. } \alpha_{(A,B)} \text{ е дума над азбука от три типа букви}$$

$$\Sigma \setminus \{X\bar{Y}\} \Rightarrow |T| = 3^n.$$

Чрез същия подход може да се върнем на подточка d) и да направим следното:

$$T = \{(A, B) \mid A, B \subseteq U \wedge A \cup B = \emptyset\}.$$

$$(A, B) \in T \Rightarrow A, B \subseteq U \wedge A \cup B = \emptyset$$

$$\Leftrightarrow (\forall_{k \leq n}) [(u_k \in A \wedge u_k \notin B) \vee (u_k \notin A \wedge u_k \in B) \vee (u_k \notin A \wedge u_k \notin B)]$$

$$\Leftrightarrow (\forall_{k \leq n}) [a_k = X\bar{Y} \mid \bar{X}Y \mid \bar{X}\bar{Y}]$$

$$\Leftrightarrow (\forall_{k \leq n}) \neg [a_k = XY]$$

$$\Leftrightarrow XY \text{ не участва в думата } \alpha_{(A,B)}, \text{ т.е. } \alpha_{(A,B)} \text{ е дума над азбука от три типа букви}$$

$$\Sigma \setminus \{XY\} \Rightarrow |T| = 3^n. \text{ Именно за това този подход е фундаментален.}$$

г) $T = \{(A, B) \mid A \cup B = U\}$

$$(A, B) \in T \Leftrightarrow A \cup B = U \Leftrightarrow (\forall_{k \leq n}) [u_k \in A \vee u_k \in B]$$

$$\Leftrightarrow (\forall_{k \leq n}) \neq [u_k \notin A \wedge u_k \notin B] \Leftrightarrow (\forall_{k \leq n}) [a_k \neq \bar{X}\bar{Y}]$$

$$\Leftrightarrow \text{в } \alpha_{(A,B)} \text{ не се среща буквата } \bar{X}\bar{Y} \text{ от азбуката } \Sigma.$$

$$|T| = |\{\alpha \mid \alpha \text{ е дума над } \Sigma, \text{ в която не се среща } \bar{X}\bar{Y}\}| = |\{\alpha \mid \alpha \text{ е дума над азбука от три типа букви } \{XY, X\bar{Y}, \bar{X}Y\}\}| = 3^n.$$

g) Нека $S = \{(A, B) | A, B \subseteq U, A \cup B = U\}$ и

$$K = \{(A, B) | A, B \subseteq U, A \cup B = U \wedge |A \cap B| < 2\}.$$

Имаме, че $S = T \cup K$; $T, K \subseteq S$ и $T \cap K = \emptyset$. Следователно T и K са разбиване на S и от принципа на събирането имаме, че $|S| = |T| + |K|$ или $|T| = |S| - |K|$.

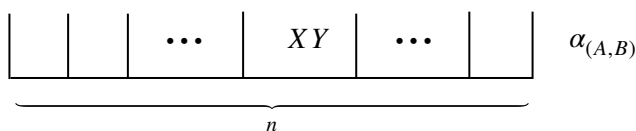
S : От f) знаем, че $|S| = 3^n$.

$$K: K = \underbrace{\{(A, B) | A \cup B = U \wedge |A \cap B| = 0\}}_{K_0} \cup \underbrace{\{(A, B) | A \cup B = U \wedge |A \cap B| = 1\}}_{K_1}.$$

Тъй като $K_0, K_1 \subseteq K$, $K_0 \cap K_1 = \emptyset$ и $K = K_0 \cup K_1$, то K_0 и K_1 са разбиване на $K \Rightarrow |K| = |K_0| + |K_1|$.

K_0 : $K_0 = \{(A, B) | A \cup B = U, A \cap B = \emptyset\} = \{(A, B) | B = U \setminus A\} = \{(A, U \setminus A) | A \subseteq U\} \Leftrightarrow$ в $\alpha_{(A, B)} = \alpha_{(A, U \setminus A)}$ не се срещат букви от типа $\bar{X}\bar{Y}$ и XY от $\sum$. Следователно $|K_0| = 2^n$.

K_1 : $K_1 = \{(A, B) | A \cup B = U, |A \cap B| = 1\} \Rightarrow \bar{X}\bar{Y}$ не участва в $\alpha_{(A, B)}$ и XY се среща точно веднъж в $\alpha_{(A, B)}$.

избираме позиция за буквата XY

$$|K_1| = \binom{n}{1} \cdot 2^{n-1} = n2^{n-1}.$$

запълваме останалите $n - 1$ свободни позиции с букви от типа $\bar{X}\bar{Y}$ и $\bar{X}Y$

$$\text{Окончателно: } |T| = |S| - |K| = |S| - |K_0| - |K_1| = 3^n - 2^n - n2^{n-1}.$$

h) Нека $S = \{(A, B) | B \subseteq A \subseteq U\}$ и $K = \{(A, B) | B \subseteq A \subseteq U \text{ и } |U \setminus (A \setminus B)| < 2\}$.

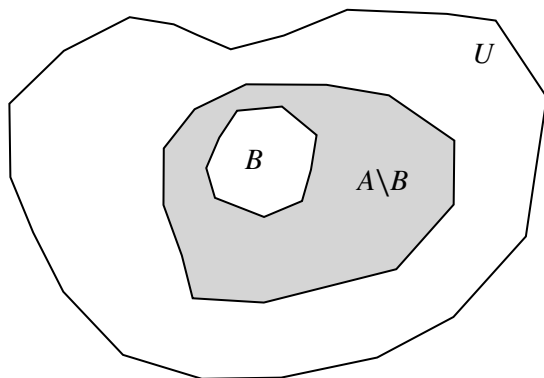
Имаме, че $T \cup K = S$, $T \cap K = \emptyset$ и $T, K \subseteq S$. Следователно T и K са разбиване на S и от принципа на събирането следва, че $|S| = |T| + |K|$, т.е. $|T| = |S| - |K|$.

S : Аналогично на g) $\alpha_{(A, B)}$ е дума над азбуката от три типа букви $\sum \bar{X}\bar{Y} \Rightarrow |S| = 3^n$.

$$K: K = \underbrace{\{(A, B) | B \subseteq A \subseteq U \wedge |U \setminus (A \setminus B)| = 0\}}_{K_0} \cup \underbrace{\{(A, B) | B \subseteq A \subseteq U \wedge |U \setminus (A \setminus B)| = 1\}}_{K_1}$$

Тъй като $K_0 \cup K_1 = K$, $K_0, K_1 \subseteq K$ и $K_0 \cap K_1 = \emptyset$, то K_0 и K_1 са разбиване на $K \Rightarrow |K| = |K_0| + |K_1|$.

$$K_0: K_0 = \{(A, B) | B \subseteq A \subseteq U \wedge U \setminus (A \setminus B) = \emptyset\}.$$

$$\left\{ \begin{array}{l} A \setminus B \subseteq U \\ U \setminus (A \setminus B) = \emptyset \\ \Rightarrow A \setminus B = U \\ \Rightarrow A = U, A \setminus B = U, B \subseteq A \\ \Rightarrow B = \emptyset \end{array} \right.$$

$$K_0 = \{(U, \emptyset)\}, K_0 = \binom{n}{0} = 1.$$

$$K_1: K_1 = \{(A, B) | B \subseteq A \subseteq U, |U \setminus (A \setminus B)| = 1\}; U \setminus (A \setminus B) = (U \setminus A) \cup B$$

$$1 = |U \setminus (A \setminus B)| = \underbrace{|(U \setminus A) \setminus B|}_{=1 \text{ element}} + \underbrace{|B|}_{=0} - |(U \setminus A) \cap B|. \text{ Следователно има}$$

два случая за този елемент.

I сл.) единственият елемент е в $\{U \setminus A\}$, тогава $B = \emptyset$, т.е. $|U \setminus A| = 1$ и $|B| = 0$. Т.е. A не съдържа този 1 елемент.

XY : 0 пъти

$X\bar{Y}$: $n - 1$ пъти

$\bar{X}Y$: 0 пъти

$\bar{X}\bar{Y}$: 1 път

$$\binom{n}{1} \cdot 1^{n-1} = n$$

↑ избираме позицията за $\bar{X}\bar{Y}$

↑ запълваме останалите позиции с $X\bar{Y}$

II сл.) единственият елемент е в $\{B\}$, тогава $U \setminus A = \emptyset$, т.е. $|U \setminus A| = 0$ и $B = 1$. Т.е.

$$U = A \Rightarrow \bar{X}Y = 0, \bar{X}\bar{Y} = 0.$$

$$|B| = 1: XY, \bar{X}Y - \text{участват общо точно веднъж. } B \subseteq A \Rightarrow \bar{X}Y = 0.$$

XY : 1 път

$X\bar{Y}$: 0 пъти

$\bar{X}Y$: $n - 1$ пъти

$\bar{X}\bar{Y}$: 0 пъти

$$\binom{n}{1} \cdot 1^{n-1} = n$$

↑ избираме позицията за XY

↑ запълваме останалите позиции с $\bar{X}Y$

Окончателно от I и II сл. :

$$|T| = |S| - |K| = |S| - |K_0| - |K_1| = 3^n - 1 - n - n = 3^n - 2n - 1.$$

i) Нека $S = \{(A, B) | A \subseteq B \subseteq U\}$ и $K = \{(A, B) | A \subseteq B \subseteq U \text{ и } |A \cap B| < 2\}$.

Имаме, че $S = T \cup K$, $T \cap K = \emptyset$ и $K, T \subseteq S$. Следователно T и K са разбиване на S и от принципа на събирането имаме, че $|S| = |T| + |K|$ или $|T| = |S| - |K|$.

S : от е) знаем, че $|S| = 3^n$.

$$K: K = \underbrace{\{(A, B) | A \subseteq B \subseteq U \wedge |A \cap B| = 0\}}_{K_0} \cup \underbrace{\{(A, B) | A \subseteq B \subseteq U \wedge |A \cap B| = 1\}}_{K_1}$$

Тъй като $K_0, K_1 \subseteq K$, $K_0 \cap K_1 = \emptyset$ и $K_0 \cup K_1 = K$, то K_0 и K_1 са разбиване на $K \Rightarrow |K| = |K_0| + |K_1|$.

$$K_0: K_0 = \{(A, B) | A \subseteq B \subseteq U \wedge A \cap B = \emptyset\} = \{(\emptyset, B) | B \subseteq U\}$$

$\Rightarrow$ в думата $\alpha_{(A,B)}$ могат да участват само буквите $\bar{X}Y$ и $\bar{X}\bar{Y} \Rightarrow |K_0| = 2^n$.

$$K_1: K_1 = \{(A, B) | A \subseteq B \subseteq U \wedge |A \cap B| = 1\} = \{(A, B) | A \subseteq B \subseteq U \wedge |A| = 1\}$$

$$(A, B) \in K_1 \Leftrightarrow \underbrace{A \subseteq B \subseteq U}_{XY \notin \alpha_{(A,B)}} \text{ и } \underbrace{|A| = 1}_{\swarrow} \quad XY \text{ и } XY \text{ участват точно веднъж в } \alpha_{(A,B)}.$$

избираме позицията, на която участва XY

$$\binom{n}{1} \cdot 2^{n-1} = n 2^{n-1}$$

останалите $n - 1$ позиции след XY , в които може да слагаме $\bar{X}Y, X\bar{Y}$.

$$\text{Окончателно: } |T| = |S| - |K| = |S| - |K_0| - |K_1| = 3^n - 2^n - n 2^{n-1}.$$

- j) Нека $S = \{(A, B) | A \subseteq B \subseteq U\}$ и $K = \{(A, B) | A \subseteq B \subseteq U \wedge |B \setminus A| < 2\}$.
Имаме, че $S = T \cup K$, $T \cap K = \emptyset$ и $K, T \subseteq S$. Следователно T и K са разбиване на S и от принципа на събирането имаме, че $|S| = |T| + |K|$ или $|T| = |S| - |K|$.
 S : от е) знаем, че $|S| = 3^n$.
 K : $K = \underbrace{\{(A, B) | A \subseteq B \subseteq U \wedge |B \setminus A| = 0\}}_{K_0} \cup \underbrace{\{(A, B) | A \subseteq B \subseteq U \wedge |B \setminus A| = 1\}}_{K_1}$

Тъй като $K_0 \cup K_1 = K$, $K_0, K_1 \subseteq K$ и $K_0 \cap K_1 = \emptyset$, то K_0 и K_1 са разбиване на K и $|K| = |K_0| + |K_1|$.

K_0 : $K_0 = \{(A, B) | A \subseteq B \subseteq U \wedge |B \setminus A| = 0\} = \{(A, B) | A \subseteq B \subseteq U \wedge A = B\}$
 $\Rightarrow$ в думата $\alpha_{(A,B)} = \alpha_{(A,A)}$ участват само буквите XY и $\bar{X}\bar{Y}$, т.е. не могат да участват $X\bar{Y}$ и $\bar{X}Y$. Следователно $\alpha_{(A,A)}$ е дума над азбуката съставена от два типа букви
 $\Rightarrow |K_0| = 2^n$.

K_1 : $K_1 = \{(A, B) | A \subseteq B \subseteq U \wedge |B \setminus A| = 1\}$, следователно в B ще има точно един елемент повече от A , т.е. в думата $\alpha_{(A,B)}$ ще има точно веднъж буква от типа $\bar{X}Y$, а останалите ще са от типа XY и $\bar{X}\bar{Y}$.

разпределяме буквата от тип $\bar{X}Y$

$$\binom{n}{1} \cdot 2^{n-1} = n 2^{n-1}$$

поставяме на останалите позиции букви от типа XY и $\bar{X}\bar{Y}$

$$\text{Окончателно: } |T| = |S| - |K| = |S| - |K_0| - |K_1| = 3^n - 2^n - n 2^{n-1}.$$

- к) Нека $T_0 = \{(A, B) | A, B \subseteq U \wedge |A \cap B| = 0\}$, $T_1 = \{(A, B) | A, B \subseteq U \wedge |A \cap B| = 1\}$ и $T_2 = \{(A, B) | A, B \subseteq U \wedge |A \cap B| = 2\}$.
Имаме, че $T = T_0 \cup T_1 \cup T_2$ и $T_0 \cap T_1 = \emptyset$, $T_1 \cap T_2 = \emptyset$, $T_2 \cap T_0 = \emptyset$, $T_1, T_1, T_2 \subseteq T$, следователно $|T| = |T_0| + |T_1| + |T_2|$.
 T_0 : $(A, B) \in T_0 \Leftrightarrow A, B \subseteq U$ и $A \cap B = \emptyset$, което е точно d) и от нея знаем че $|T_0| = 3^n$.
 T_1 : $(A, B) \in T_1 \Leftrightarrow A, B \subseteq U$ и $(A \cap B) = 1 \Leftrightarrow$ точно един елемент е едновременно и в A и в B . XY участва в $\alpha_{(A,B)}$!1 (точно веднъж). $|T_1| = \binom{n}{1} 3^{n-1}$.
 T_2 : XY участва два пъти в $\alpha_{(A,B)}$: $|T_2| = \binom{n}{2} 3^{n-2}$.

Окончательно:

$$|T| = |T_0| + |T_1| + |T_2| = 3^n + \binom{n}{1} 3^{n-1} + \binom{n}{2} 3^{n-2} = \sum_{i=0}^2 \binom{n}{i} 3^{n-i}.$$